

RDESTOWCE, BARSZCZ SOSNOWSKIEGO - JAK WDRAŻAĆ DZIAŁANIA ZARADCZE WYMAGANE PRZEPISAMI PRAWA?

WAŻNE INFORMACJE O SZKOLENIU:

- Kaukaskie barszcze (barszcz Sosnowskiego i barszcz Mantegazziego) oraz rdestowce (ostrokończysty, sachaliński i pośredni) to jedne z najbardziej uciążliwych roślin należących do inwazyjnych gatunków obcych występujących w Polsce. Rośliny te szybko rozprzestrzeniają się i stanowią duże zagrożenie dla rodzimej przyrody, negatywnie wpływają na bioróżnorodność, a także mogą powodować szkody w gospodarce. Obowiązujące od kilku lat przepisy ustawy o gatunkach obcych nakładają na urzędników, a także właścicieli i zarządców gruntów, na których występują kaukaskie barszcze i rdestowce konkretne obowiązki dotyczące zgłaszania stanowisk tych gatunków do Rejestru IGO oraz realizacji ustawowych działań zaradczych.
- Weź udział w szkoleniu i dowiedz się, na co należy zwrócić szczególną uwagę, by efektywnie – zarówno pod kątem biologicznym, logistycznym, jak i finansowym – zaplanować walkę z inwazją. Przedmiotem proponowane dwudniowego szkolenia jest kompleksowe zaprezentowanie zagadnień związanych ze zwalczaniem inwazji kaukaskich barszczy i rdestowców. Krok po kroku przeanalizujemy ustawowe obowiązki wynikające z procedury wdrażania przepisów o gatunkach obcych. Wskażemy także praktyczne rozwiązania, które usprawnią zarządzanie terenami objętymi inwazją.

CELE I KORZYŚCI:

- Dowiesz się, jakie szkody powodują barszcze i rdestowce oraz dlaczego należy je zwalczać.
- Nauczysz się rozpoznawać te gatunki, dzięki czemu zaoszczędzisz czas i pieniądze związane z identyfikacją problemu.
- Poznasz obowiązki jst oraz procedurę postępowania w przypadku otrzymania zgłoszenia obserwacji tych gatunków w środowisku, co pozwoli ci uniknąć błędów w codziennej pracy.
- Dowiesz się, jakie są metody ich zwalczania oraz czym kierować się przy ich doborze podczas specyfikowania przetargów.
- Poznasz dobre praktyki związane z planowaniem i realizacją strategii zwalczania barszczy i rdestowców, dzięki czemu lepiej zaplanujesz działania dla swojej gminy.
- Zyskasz możliwość przeprowadzenia indywidualnych konsultacji z ekspertem (do 2 tygodni po szkoleniu).
- Poznasz dobre praktyki związane z planowaniem i realizacją strategii zwalczania rdestowców, dzięki czemu lepiej zaplanujesz działania dla swojej gminy.
- Otrzymasz wzory pism wykorzystywanych podczas procedury postępowania z gatunkami inwazyjnymi.
- Uzyskasz odpowiedzi między innymi na pytania:
  - Czy zarządca drogi ma obowiązek zwalczać samodzielnie barszcz Sosnowskiego?
  - Komu można zlecić usuwanie gatunków inwazyjnych - czy np. Przedsiębiorstwu Komunalnemu?
  - Czy miasto/gmina ma obowiązek zgłaszania stanowisk gatunków inwazyjnych do RDOŚ i zwalczania tych roślin?
  - Co powinno się zrobić z wykoszonymi roślinami (na kompost to nie można)?
  - Jaką kategorią odpadu są pozostałości roślinne po zwalczaniu? Gdzie, komu je przekazać?
  - Jaką metodę zwalczania zastosować w rezerwacie przyrody?
  - Czy jako urzędnik (albo anonimowo) mogę roślinę usunąć (wykopać, zniszczyć), czy czekać na profesjonalistę, z którym urząd ma podpisaną umowę?
  - Czy można zgłosić stanowisko barszczu sosnowskiego do Straży Pożarnej?

PROGRAM:

Dzień I

1. Wprowadzenie do tematyki inwazyjnych gatunków obcych:

- Najważniejsze definicje dotyczące inwazji biologicznych.

- Szkody powodowane przez inwazyjne gatunki obce.
  - Drogi rozprzestrzeniania się inwazyjnych gatunków obcych.
  - Źródła wiedzy o inwazjach.
- 2. Charakterystyka kaukaskich barszczy i rdestowców:**
- Co trzeba wiedzieć o tych gatunkach, by rozpocząć walkę z inwazją.
  - Jak odróżnić te gatunki od innych, podobnych gatunków roślin.
- 3. Pytania i odpowiedzi.**

Dzień II

- 4. Ustawa o gatunkach obcych:**
- Najważniejsze przepisy ustawowe.
  - Zadania i kompetencje organów administracji publicznej.
  - Procedura postępowania krok po kroku – od zgłoszenia obserwacji gatunku do wdrażania działań zaradczych i raportowania.
  - Wzory pism.
- 5. Planowanie i realizacja strategii zwalczania:**
- Jak zbierać i przetwarzać dane o miejscach występowania rdestowców?
  - Przegląd metod zwalczania i zasady ich doboru do uwarunkowań lokalnych.
  - Dobre praktyki przy realizacji działań zaradczych.
  - Dobre praktyki przy specyfikacji przetargów i wyłanianiu wykonawców.
  - Wdrażanie działań zaradczych a sprawozdanie z ich realizacji.
  - Szacowanie kosztów zwalczania.
  - Źródła finansowania – gdzie szukać wsparcia finansowego?
- 6. Pytania i odpowiedzi.**

ADRESACI:

Szkolenie kierowane jest do osób zajmujących się ochroną środowiska, pracowników leśnictwa, ogrodnictwa lub osób, które mają kontakt z obszarami, gdzie ta roślina może występować, aby nauczyć ich rozpoznawania i bezpiecznego postępowania wobec niej.

Pracowników podmiotów, w których zarządzie są tereny objęte inwazją kaukaskich barszczy, zwłaszcza przedstawiciele:

- JST (urzędy gmin, starostwa powiatowe, a także związki gmin i powiatów itp.)
- GDDKiA.
- Wód Polskich.
- PKP.
- Przedsiębiorstw budowlanych.
- Przedsiębiorstw przesyłowych.
- Prywatni właściciele i zarządcy nieruchomości.

PROWADZĄCA:

Tematem inwazji biologicznych zajmuje się od 2003 r., kiedy zetknęła się z zagadnieniem IGO i połączyła bakcyła. Od tego czasu bierze udział w badaniach naukowych, pilotażach i wdrożeniach dotyczących IGO roślin i zwierząt. Twórczyni Zespołu ekspertów Barszcz.edu.pl. Aktywnie bada rozmieszczenie kaukaskich barszczy w Polsce, poszukując tak miejsc ich występowania, jak i sposobów na efektywne zarządzanie ich inwazją. Inicjatorka akcji Ogólnopolski Spis Powszechny Barszczu Sosnowskiego i Barszczu Olbrzymiego, na podstawie którego powstała internetowa mapa stanowisk barszczy. Współautorka opracowanych na zlecenie GDOŚ kompendiów dotyczących zwalczania inwazyjnych gatunków roślin (m.in. kaukaskich barszczy, rdestowców, niecierpków, kolczurki klapowanej), a także wcześniejszych „Wytycznych dotyczących zwalczania barszczu Sosnowskiego (*Heracleum sosnowskyi*) i barszczu Mantegazziego (*Heracleum mantegazzianum*) na terenie Polski”. Autorka licznych opracowań naukowych oraz praktycznych, w tym inwentaryzacji i programów zwalczania. Pomaga w rozpoznawaniu IGO i w doborze strategii zwalczania. Swoją wiedzę na temat IGO dzieli się m.in. za pośrednictwem szkoleń, a także serwisu: <https://barszcz.edu.pl> i fanpage’u: Barszcz Sosnowskiego i Barszcz Olbrzymi w Polsce. Jej doświadczeniu dotychczas zaufali m.in. GDOŚ, NIK, Ministerstwo Cyfryzacji, Wody Polskie, Sanepid, Mazowiecki Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska, Uniwersytet Śląski. Stale współpracuje z ośrodkami naukowymi, fundacjami i stowarzyszeniami związanymi z inwazyjnymi gatunkami obcymi, a także z gminami oraz właścicielami i zarządcami terenów objętych inwazjami.

Rdestowce, Barszcz Sosnowskiego - jak wdrażać działania zaradcze wymagane przepisami prawa?

Szkolenie będziemy realizowali **w formie webinarium online.**

24, 27 kwietnia 2026 r.

Szkolenie w godzinach 10:00-14:00

Cena: 799 PLN netto/os. Przy zgłoszeniu do 10 kwietnia 2026 r. cena wynosi 749 PLN netto/os. Udział w szkoleniu zwolniony z VAT w przypadku finansowania szkolenia ze środków publicznych.

CENA zawiera:

udział w profesjonalnym szkoleniu on-line z możliwością zadawania pytań, materiały szkoleniowe w wersji elektronicznej, certyfikat ukończenia szkolenia.

DANE

DO

KONTAKTU:

Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Regułskiego, Centrum Mazowsze;
ul. Jelinka 6, 01-646 Warszawa;
tel. 533 849 116;
szkolenia@frdl.org.pl

DANE UCZESTNIKA ZGŁASZANEGO NA SZKOLENIE

(dane do faktury)

Nazwa i adres nabywcy

NIP Nabywcy

Nazwa i adres odbiorcy

NIP Odbiorcy

Telefon

1. **Imię i nazwisko uczestnika**, stanowisko,
E-MAIL i TEL. DO KONTAKTU

2. **Imię i nazwisko uczestnika**, stanowisko,
E-MAIL i TEL. DO KONTAKTU

Oświadczam, że szkolenie dla ww. pracowników jest kształceniem zawodowym finansowanym w całości lub co najmniej 70% ze środków publicznych (proszę zaznaczyć właściwe)

TAK

NIE

Faktura zostanie wystawiona jako faktura ustrukturyzowana w Krajowym Systemie e-Faktur (KSeF).

Uwagi: .....

Proszę o przesłanie certyfikatu na adres mailowy: .....

Dokonanie zgłoszenia na szkolenie jest równoznaczne z zapoznaniem się i zaakceptowaniem regulaminu szkoleń Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej zamieszczonym na stronie Organizatora www.frdl.mazowsze.pl oraz zawartej w nim Polityce prywatności i ochrony danych osobowych.

Zgłoszenia prosimy przesyłać do 20 kwietnia 2026 r.

UWAGA! Liczba miejsc ograniczona. O udziale w szkoleniu decyduje kolejność zgłoszeń. Zgłoszenie na szkolenie musi zostać potwierdzone przesłaniem do Ośrodka karty zgłoszenia. Brak pisemnej rezygnacji ze szkolenia najpóźniej na trzy dni robocze przed terminem jest równoznaczny z obciążeniem Państwa należnością za szkolenie niezależnie od przyczyny rezygnacji. **Płatność należy uregulować przelewem na podstawie faktury w KSeF.**

Podpis osoby upoważnionej _____